

กวกค ๑๒
16 มี.ย. ๖๖
16-30 น.

สลด. (eMail)
ส่ง : กวกค.
รับที่ : 86109/16
16 มี.ย. 2566 เวลา 16.20 น.

ที่ กษ ๐๕๑๒.๔/๒๕๖๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุมัติการลงนามใน Letter of application for cooperating status เพื่อเข้าร่วมเป็น Cooperating Non - Contracting Party (CNCP) กับคณะกรรมการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตทางทะเลของมหาสมุทรแอนตาร์กติก (CCAMLR) ของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือคณะกรรมการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตทางทะเลของมหาสมุทรแอนตาร์กติก ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐
 ๓. เอกสารมาตรการอนุรักษ์ Conservation Measure 10 - 05 (2022)
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๘๐๒/๙๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๓๑ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
 ๖. สำเนาหนังสือกรมศุลกากร ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๒๑/๒๑๙๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
 ๗. สำเนาหนังสือกรมการค้าต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๓๐๖/๖๒๒ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
 ๘. สำเนาหนังสือกรมเจ้าท่า ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๓๑๙.๕/๕๙๘ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
 ๙. สำเนาหนังสือการทำเรือแห่งประเทศไทย ที่ กทท. ๕๐๐๐/๐๔๖๘ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
 ๑๐. สำเนาเอกสาร Letter of application for cooperating status

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอ เรื่อง ขออนุมัติการลงนามใน Letter of application for cooperating status เพื่อเข้าร่วมเป็น Cooperating Non - Contracting Party (CNCP) กับคณะกรรมการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตทางทะเลของมหาสมุทรแอนตาร์กติก (CCAMLR) ของประเทศไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตทางทะเลของมหาสมุทรแอนตาร์กติก (The Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources: CCAMLR) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อขอความร่วมมือให้ประเทศไทยพิจารณาเข้าร่วมเป็นประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกแต่ให้ความร่วมมือ (Cooperating Non - Contracting Party: CNCP) โดย CCAMLR ได้ขอให้ประเทศไทยยื่นหนังสือแสดงความจำนงในการให้ความร่วมมือ (Letter of application for cooperating status) ภายใต้การเป็นประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกแต่ให้ความร่วมมือกับ CCAMLR นั้น ประเทศไทยต้องยินยอมที่จะปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์ ๑๐ - ๐๕ (Conservation Measure 10 - 05) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ มีการจัดทำใบรับรองการจับสัตว์น้ำสำหรับปลาหิมะ และการบันทึกข้อมูลการนำเข้า - ส่งออกปลาหิมะ (Toothfish) ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Catch Documentation Scheme: e - CDS) ของ CCAMLR เพื่อป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมงปลาหิมะที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) สามารถตรวจสอบย้อนกลับปลาหิมะได้

ในปี ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีปริมาณการนำเข้าปลาหิมะ ๒๘๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๓๒๗.๘๗ ล้านบาท และมีปริมาณการส่งออก ๒.๖๗ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๐.๘๑ ล้านบาท โดยมีประเทศคู่ค้าที่สำคัญอันดับหนึ่ง คือ สาธารณรัฐสิงคโปร์ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยไม่สามารถส่งออกปลาหิมะไปยังประเทศที่เป็นสมาชิก CCAMLR จำนวน ๒๖ ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอาร์เจนตินา เครือรัฐออสเตรเลีย ราชอาณาจักรเบลเยียม สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล สาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐประชาชนจีน สหภาพยุโรป สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอิตาลี ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐนามิเบีย ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ สาธารณรัฐโปแลนด์ สหพันธ์รัฐรัสเซีย สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ราชอาณาจักรสเปน ราชอาณาจักรสวีเดน ประเทศยูเครน สหราชอาณาจักรสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐอุรุกวัย เนื่องจากประเทศเหล่านี้ไม่รับซื้อปลาหิมะจากประเทศที่ไม่ได้นำระบบบันทึกข้อมูลการจับสัตว์น้ำของ CCAMLR ไปปฏิบัติ

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมศุลกากร กรมการค้าต่างประเทศ กรมเจ้าท่า การท่าเรือแห่งประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาข้อคิดเห็นต่อประเด็นการเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิก CCAMLR ของประเทศไทย ขอเรียนดังนี้

๑.๒.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็นว่า การเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิก CCAMLR โดยการยื่น Letter of application for cooperating status จะทำให้ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์ฯ เช่น การตรวจสอบแหล่งต้นทางของปลาหิมะที่จะเทียบท่า ขนถ่าย นำเข้าหรือส่งออกจากประเทศไทย รวมทั้งการออกและการตรวจใบรับรองการจับสัตว์น้ำ และหากการเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกของประเทศไทย โดยสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีในปัจจุบัน และพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า หากประเทศไทยได้รับการพิจารณาให้เข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ ๑๐ - ๑๕ กรมประมงจึงควรพิจารณาให้เกิดความชัดเจนในการที่จะสามารถปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษดังกล่าว ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบภายในของประเทศไทย รวมถึงผลลัพธ์ในการเข้าร่วมเป็น ประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิก CCAMLR เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะ รัฐมนตรี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๒.๓ กรมศุลกากรไม่ขัดข้องและมีความเห็นว่าเรื่องดังกล่าวยังขาดรายละเอียด ที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากภายหลังกรมประมง ทราบรายละเอียดที่ชัดเจนแล้ว เห็นควรให้มีการหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทาง การปฏิบัติงานร่วมกันต่อไป ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑.๒.๔ กรมการค้าต่างประเทศไม่ขัดข้องและมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า กรมประมง อาจพิจารณาด้านความพร้อมของบุคลากรที่จะต้องเพียงพอเพื่อรองรับการดำเนินการบันทึกข้อมูลในระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e - CDS) รวมถึงควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงการเข้าร่วมเป็นประเทศ ที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิก CCAMLR เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้สามารถปฏิบัติ ตามข้อกำหนดได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๑.๒.๕ กรมเจ้าท่าไม่ขัดข้อง เนื่องจากหน่วยงานมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการสำแดง สินค้าที่ขนส่งอยู่ในระบบ General Declaration ที่สนับสนุนงานด้านการตรวจสอบย้อนกลับของการนำเข้า สินค้าสัตว์น้ำได้ อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนนโยบายของประเทศไทยต่อมาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมง IUU ได้อีกทางหนึ่ง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๑.๒.๖ การทำเรือแห่งประเทศไทยไม่ขอแสดงความเห็น เนื่องจากพิจารณาแล้ว เห็นว่าหน่วยงานไม่มีการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การขอเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกกับ CCAMLR ต้องมีการ จัดทำหนังสือแสดงความจำนงในการให้ความร่วมมือกับ CCAMLR (Letter of application for cooperating status) ซึ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีที่ผูกพันรัฐบาลไทยที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ ๑๐ - ๑๕ เกี่ยวกับการ จัดทำใบรับรองกำกับการจับสัตว์น้ำสำหรับปลาหิมะ โดยเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ซึ่งต้องเสนอเรื่อง ต่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อขอรับความเห็นชอบก่อนการลงนาม ทั้งนี้ การให้ความเห็นชอบ ไม่มีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปตามมาตรา ๑๖๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย และสามารถเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาได้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีการนำระบบบันทึกข้อมูลการนำเข้า - การส่งออกปลาหิมะ e - CDS มาใช้ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการด้านการอนุรักษทรัพยากรมีชีวิตทางทะเลของมหาสมุทร แอนตาร์กติก (CCAMLR) กำหนดไว้ในมาตรการอนุรักษ ๑๐ - ๑๕ ทำให้ผู้ประกอบการของไทยไม่สามารถ ส่งปลาหิมะไปยังประเทศสมาชิก CCAMLR จำนวน ๒๖ ประเทศ จึงควรดำเนินการเพื่อลดผลกระทบดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื้อหาของร่างหนังสือแสดงความจำนงในการให้ความร่วมมือกับ CCAMLR และมาตรการอนุรักษ์ ๑๐ - ๐๕ อยู่ในแนวทางที่สามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบัน

๔.๒ การเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกกับ CCAMLR ไม่มีการเรียกเก็บค่าสมาชิกรายปีและจะช่วยลดผลกระทบด้านการค้าที่เกิดขึ้นแก่ผู้ส่งออกของไทย

๔.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงพิจารณาข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วในข้อ ๑.๒.๑ - ๑.๒.๖ เห็นว่ามีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๔.๓.๑ ประเด็นข้อคิดเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การปฏิบัติงานตามมาตรการอนุรักษ์ ๑๐ - ๐๕ สอดคล้องกับบทบัญญัติในหมวดที่ ๗ การควบคุม เฝ้าระวัง สืบค้น และตรวจสอบ ภายใต้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับแก้ไข) ซึ่งระบุให้มีระบบการควบคุม เฝ้าระวัง และตรวจสอบการทำการประมง รวมทั้งระบบการสืบค้นที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำได้ตั้งแต่การทำการประมงไปจนถึงผู้บริโภค ข้อมูลที่บันทึกลงในระบบตามมาตรการอนุรักษ์ ๑๐ - ๐๕ เป็นข้อมูลที่ได้จากการที่ผู้นำเข้าปฏิบัติตามประกาศกรมประมง โดยกำหนดให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตให้นำสัตว์น้ำประเภทปลาหิมะที่จับจากมหาสมุทรแอนตาร์กติกต้องแนบเอกสารประกอบการยื่นคำขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องเป็นเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- ใบรับรองการจับปลาหิมะ (Dissostichus Catch Document: DCD) ซึ่งออกโดยผู้ควบคุมเรือที่จับสัตว์น้ำ (Master of the fishing vessel) หรือผู้ควบคุมเรือที่รับสัตว์น้ำ (Master of receiving vessel) หรือผู้มีอำนาจจากหน่วยงานของรัฐเจ้าของท่าขนถ่ายสัตว์น้ำ (Port authority)

- ใบรับรองการส่งออกหรือการนำเข้าเพื่อการส่งออกปลาหิมะ (Dissostichus Export Document: DED/Dissostichus Re - Export Document: DRED) ซึ่งออกโดยผู้มีอำนาจจากหน่วยงานของประเทศที่ส่งออกหรือการส่งสินค้ากลับ

๔.๓.๒ ประเด็นข้อคิดเห็นจากกรมศุลกากร

กรมประมงเป็นผู้รับผิดชอบในการบันทึกข้อมูลลงในระบบ e - CDS และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงโดยอัตโนมัติกับกรมศุลกากร (Fisheries Single Window: FSW) ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจากกรมศุลกากรสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว อาทิ ข้อมูลหมายเลขตู้บรรทุกสินค้า

๔.๓.๓ ประเด็นข้อคิดเห็นจากกรมการค้าต่างประเทศ

กรมประมงได้เตรียมการรองรับด้านบุคลากรเพื่อรับผิดชอบในการบันทึกข้อมูลลงในระบบ e - CDS แล้ว โดยบุคลากรดังกล่าวได้รับการพัฒนาทักษะในการใช้ระบบดังกล่าวจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ "Catch Documentation Scheme for *Dissostichus* spp." ซึ่งจัดโดย CCAMLR เมื่อปี ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๔.๔ การยื่น Letter of application for cooperating status ถึง Executive Secretary ของ CCAMLR เป็นการกระทำฝ่ายเดียวของรัฐบาล (unilateral act) ในการแสดงความประสงค์ของประเทศไทยที่จะเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิก รวมทั้งยินยอมที่จะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ ตามมาตรการอนุรักษ์ ๑๐ - ๐๕ ไม่ใช่การเข้าเป็นภาคีสมาชิกของ CCAMLR และหนังสือดังกล่าว ไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ อีกทั้งไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งก่อให้เกิดพันธกรณีที่ไทยต้องปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๕. ผลกระทบ

การเข้าร่วมเป็นประเทศที่ให้ความร่วมมือแต่ไม่ได้เป็นสมาชิก CCAMLR จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมการนำเข้าและส่งออก รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าปลาหิมะ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำเข้าและส่งออกปลาหิมะที่มาจากประมงผิดกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลไทย ส่งเสริมภาพลักษณ์การประมงของไทยให้เป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า และความพยายามและความตั้งใจจริงของรัฐบาลไทยในการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรประมงระดับภูมิภาค (Regional Fisheries Management Organization: RFMO)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติให้มีการลงนามใน Letter of application for cooperating status

๖.๒ อนุมัติในหลักการโดยก่อนที่จะมีการลงนาม หากมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวในประเด็นที่ไม่ใช่หลักการสำคัญ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๓ อนุมัติให้อธิบดีกรมประมงหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ลงนามในเอกสารในข้อ ๖.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

กองประมงต่างประเทศ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๗๙๔๑

Email: dofmultilateral@gmail.com